

ogsaa hjemlede Lærefrihed for Præster i Folkekirken, og den lige saa uhjemlede Opfattelse af, at Grundlovens § 3 ved Udtrykket Folkekirke berettiger til at se bort fra evangelisk-luthersk som bestemt positiv Betegnelse. Ud fra dette virkelige Læreforhold i Folkekirken anser Højesteret sig for lige saa kompetent efter 1849 som før Grundlovens Givelse til at idømme Præster, der gør sig skyldige i Vranglære, Straf, og Højesteret hævdede som ubeføjet den Opfattelse af Dommen, at Arboe-Rasmussen fremdeles kunde fungere som Præst i Folkekirken. Det evangelisk-lutherske er saaledes retslig set noget positivt, og Folkekirken har grundlovsmæssigt en konfessionel Karakter. Derfor er selvfølgelig en almindelig Rigsdagslovgivning begrænset paa dette Omraade; den kan ikke ændre eller begrænse dette Forhold. Og ligesaa er Rigsdagens Kompetence grundlovsmæssigt begrænset ved Bestemmelsen om, at Folkekirken har Krav paa Statsunderstøttelse. Hvis Rigsdagen derfor vilde træde denne finansielle Bestemmelse for nær ved en speciel Lovgivning, maatte i alt Fald mit Parti anse sig forpligtet til at modsætte os en saadan Lovgivning. Jeg maa tillige minde om, at Rigsdagen endnu ikke har lovgivet paa rituelle Omraader. Alt vedrørende Liturgi og Ritus er siden Grundlovens Givelse fremkommet ved kongelig Anordning, og Kirken har lige siden Reformationen gennem Bispeembedet eller paa anden Maade været bestemmende for det nye, der formes paa disse Omraader. Det vilde være et Brud med historisk Ret, om Rigsdagen lovgav paa disse Omraader uden Kirkens Billigelse. At denne Ordning med kongelig Resolution, der faktisk overlader et for Kirkens Liv saa vigtigt Omraade til en Ministers store Indflydelse, er en uheldig Ordning, det er en anden Sag, som jeg ikke skal berøre nærmere her.

Naar det altsaa nu drejer sig om en saa stor Opgave som at sammensmelte den danske Folkekirke med den sønderjydske Landskirke, anser vi det ikke blot for sømmeligt, men for nødvendigt, at der gives ogsaa vor Folkekirke Lejlighed til repræsentativt at overveje de mange Spørgsmaal, som ikke kan afvises, for at Maalet kan naas fuldt ud. Det er nød-

vendigt, fordi ganske utvivlsomt Spørgsmaalet om Stillingen til det konfessionelle er uundgaeligt indenfor dette kirkelige Udvalg. Den høje Rigsdag har nemlig selv foranlediget det ved den i Aar gennemførte Lov for de sønderjydske Landsdele om Præstemangel, hvilken Lov gav Adgang for Præster, der ikke aflægger Folkekirkens Præsteløfte. Vi modsatte os, som bekendt, denne Lov, fordi vi forstod, at det vilde skabe Vanskeligheder for en Sammensmeltning af de to Kirker, og fordi vi forudsaa, at i hvert Fald dette Lovforslag vilde medføre, at det ikke kunde undgaas, at konfessionelle Spørgsmaal kom til Forhandling, naar der blev Tale om Sammensmeltning. Hvis man nu fra sønderjydske Side fastholder denne ganske vist foreløbige Ordning, vil der altsaa være lagt en overordentlig stor Hindring i Vejen for en kirkelig Sammensmeltning. Heldigvis er det jo en foreløbig Lov, og vi ved intet sikkert om den sønderjydske Kirkes Stilling til det vigtige Spørgsmaal. Men, som sagt, skal Sammensmeltningen finde Sted, saaledes at der skabes de bedste Vilkaar, for at det aandelige Liv kan forme sig paa en ægte folkekirkelig, evangelisk-luthersk Grund, maa selvfølgelig den geografisk udvidede Folkekirkens evangelisk-lutherske Karakter opretholdes. Vi har i alt Fald udtrykkeligt i vort Program udtalt, at vi vil værne derom. Men i øvrigt er det jo ganske klart, at ved Forhandlingerne i det foreslaede Udvalg vil det ikke kunne undgaas, at man kommer ind paa en Række andre meget vigtige Spørgsmaal. Jeg kan her henholde mig til, hvad Venstres Ordfører betonedede om den meget forskelligartede Ordning, som er i Sønderjylland, og som paa saa mange Omraader afviger fra vor heroppe. Men jeg er ganske sikker paa, at man ikke kan undgaa at komme ind paa rituelle Ordninger, saaledes at dette Udvalg, der skal forhandle om Sammensmeltningen, utvivlsomt ogsaa der vil komme til at berøre Punkter af vital Interesse, kan man sige, for vor Folkekirkens aandelige Præg.

Jeg mener derfor ganske afgjort, at denne Kommission bør sammensættes uden Rigsdagsmænd, og naar det fra socialdemokratisk Side blev betonet, at man fra